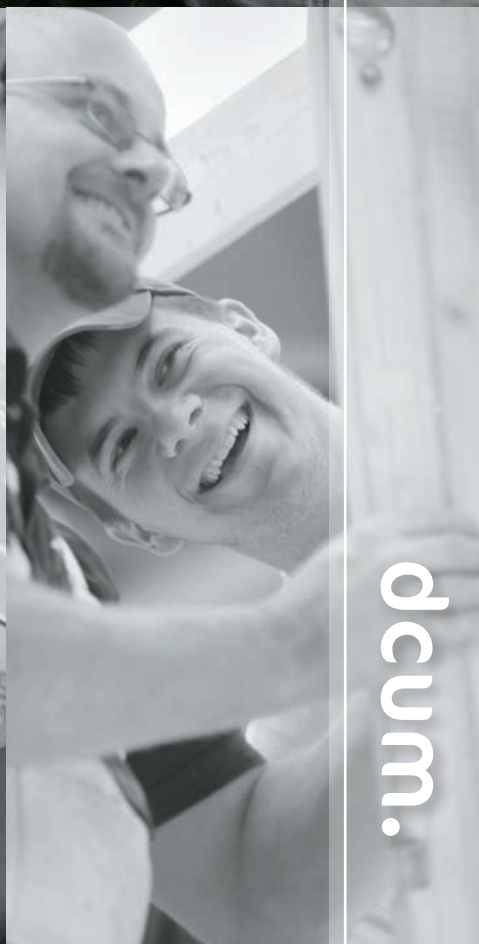
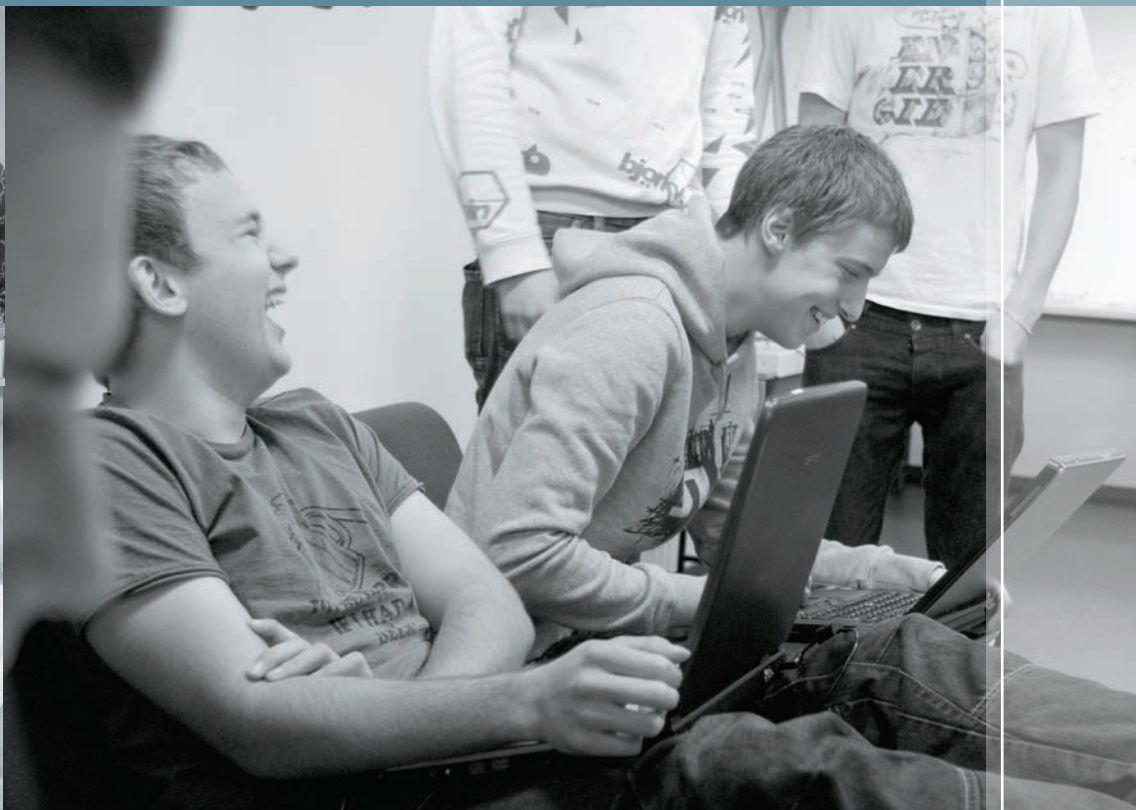

Eleverne tager ordet

– om trivsel på ungdomsuddannelserne

Indhold

	SIDE
Eleverne tager ordet – om <i>trivsel på ungdomsuddannelserne</i>	
1 Elevcoachordning – fire elever fortæller	4
2 Selvejerdag – elevdemokrati i praksis	8
3 Kostskolelivet anno 2008	12
4 Fokusgrupper er jo skidegodt	16
5 Samarbejdsgrupper styrker kammeratskabet og fører til bedre resultater	20

Eleverne tager ordet

– om *trivsel på ungdomsuddannelserne*

Udgivet: December 2008

Udgiver: Dansk Center for Undervisningsmiljø, DCUM

Artikelsamlingen er en del af DCUM's FoU-projekt nr. 116573:

"Kvalitet i undervisningsmiljøet".

Projektet er finansieret af Undervisningsministeriets

Forsøgs- og Udviklingsmidler og af DCUM.

Endvidere er udgivet metodehåndbogen "19 veje til bedre trivsel på ungdomsuddannelserne".

Tekst: Mette Børgesen, projektmedarbejder

Foto: DCUM

Redaktør: Trine Kjær, kommunikationskonsulent

Ansvarshavende: Ole Juhl, centerleder

Grafik og layout: Jørn Rasmussen, www.grafiskdesign.nu

Artikelsamlingen kan bestilles eller hentes på www.dcum.dk

ISBN nr.: 978-87-92007-41-4

Eleverne tager ordet

– om trivsel på ungdomsuddannelserne

Dansk Center for Undervisningsmiljø, DCUM, har været på besøg på fem ungdomsuddannelser. Formålet med besøgene har været at lade eleverne tegne et billede af hverdagen og undervisningsmiljøet på deres uddannelsessted. De fem ungdomsuddannelser ligger fordelt over hele landet, men har en ting til fælles: De arbejder alle med et særligt tiltag, der bidrager til at forbedre undervisningsmiljøet for eleverne.

Et godt undervisningsmiljø er svært at måle. Man kan måle borde og stoles højde, sundheden af maden i kantinen og farven på tapetet er synlig. Men når det handler om relationer mellem mennesker, fx kammeratskabet i klassen og forholdet til lærerne er det sværere at vide præcist, hvornår noget virker. I denne artikelsamling er det eleverne, der giver svarene. Artiklernes tyngdepunkt er elevernes erfaringer. Eleverne fortæller, hvordan det tiltag, som deres skole arbejder med, gør en positiv forskel for deres trivsel og hverdag på skolen.

På Aalborg Tekniske Skole har man ansat fire voksne i job som elevcoach. Elevcoachen står til rådighed for skolens elever, og kan hjælpe med stort set alt mellem himmel og jord. Eleverne er begejstrede for ordningen.

På Aabenraa Statsskole kan eleverne selv. De har opfundet Selvejerdagen, og med fokus på elevdemokrati og medbestemmelse har skolens elever to år i træk fået 50.000 kroner af skolens ledelse til forbedringer på skolen.

Som mange andre landbrugsskoler er Dalum Landbrugsskole en kostskole. To studerende fortæller om deres hverdag på skolen og om det fællesskab, der opstår, når man bor og spiser sammen med sine medstuderende.

I Silkeborg spørger man eleverne til råds. Det sker på Teknisk Skole og HTX, hvor skolen årligt inviterer et udvalg af eleverne til en snak om skolens undervisningsmiljø. Det sker i fokusgruppeinterviews, hvor eleverne ytrer deres syn på alt fra undervisningen til maden i kantinen. Eleverne oplever at blive lyttet til, og skolen bruger elevernes erfaringer til forbedringer af undervisningsmiljøet.

På Kokkeskolen, Erhvervsskolen Nordsjælland, inddeles eleverne ved skolestart i samarbejdsgrupper. I grupperne lærer eleverne at tage ansvar for hinanden. Grupperne styrker sammenholdet blandt eleverne, og den enkelte elev bliver mere synlig ved at få en plads i gruppen.

Artiklerne kan forhåbentlig give elever, lærere og ledere på forskellige ungdomsuddannelser inspiration og lyst til at fortsætte med at udvikle undervisningsmiljøet på netop deres uddannelsessted.

Ole Juhl
Centerleder

Mette Børgesen
Projektmedarbejder

Elevcoachordning – fire elever fortæller

På Aalborg Tekniske Skole sidder fire elever samlet omkring et bord. De fire elever er meget forskellige, men én ting har de tilfælles. De bruger alle skolens elevcoachordning.

Henrik er lyshåret og solariebrun. Han går på frisørskolen. Ved siden af ham sidder Kate. Hun er mørkhåret og har sorte negle. Det er ikke neglelak, men motorolie, for Kate går på mekanikeruddannelsen. Overfor sidder Jesper med halvlangt hår og ondt

i ryggen, efter han blev sendt i høet af en ko. Men selv om køerne ikke er hans bedste venner, er han i gang med uddannelsen til dyrepasser. Jona er fra Færøerne. Hun er rødhåret, helt kortklippet og går på kokkeskolen.

Elever på teknisk skole er færdige med dagens arbejde.

Styr på tingene giver lyst til at lære

Til dagligt går Henrik, Kate, Jesper og Jona på forskellige uddannelser, så de kender ikke hinanden. Alligevel deler de velvilligt deres erfaringer med skolens elevcoachordning. De vil gerne fortælle om deres brug af ordningen, for at vise andre elever, hvad ordningen kan bruges til. Henrik fortæller:

– Da jeg hørte om elevcoachordningen første gang tænkte jeg, at det her er altså bare røvsygt! Det er ikke lige mig! Jeg tænkte bare, om de ikke snart kunne gå, så vi kunne komme videre. Men så havde jeg nogle problemer. Min stedfar blev syg af kræft, og det havde jeg det svært med, for min rigtige far døde, da jeg var ni, og det er et psykisk pres at se på én, der er syg. Så min lærer foreslog, at jeg snakkede med elevcoachen. Så prøvede jeg det, og jeg har været helt vildt glad for det. Elevcoachen har fået mig til at se fremad og få mere styr på tingene.

Eleverne erfarer, at elevcoachen kan hjælpe med stort set alt. Også lektieproblemer. Jona, der kommer fra Færøerne, havde problemer med at skrive og forstå dansk, da hun begyndte på kokkeskolen. Hun havde svært ved at koncentrere sig om opgaverne, fordi hun var usikker på, om hun forstod dem rigtigt. Hun blev frustreret og fik endnu sværere ved at koncentrere sig. Hun fortæller om sin vej til første møde med elevcoachen:

– Jeg havde nogle lektieproblemer, fordi jeg ikke er fra Danmark, og jeg måtte gøre et eller andet, for jeg gad ikke gå fem uger om. Så kontaktede jeg elevcoachen, og det var utrolig dejligt. For det var ikke bare lektier. Det var en person man kunne snakke med om alt og smide sine byrder over på. Elevcoachen har lært mig at tænke positivt og tage en ting af gangen. Elevcoachen hjælper mig med at forstå opgaverne. Hun tror på mig, at jeg godt kan finde ud af opgaverne, og så kan jeg. Nu elsker jeg faktisk at lave lektier!

Problemer med at koncentrere sig var også problemet for Jesper: Han siger:

– Elevcoachen har gjort den forskel, at jeg er kommet videre. Da jeg begyndte at snakke med hende, stod jeg meget fast i de opgaver, jeg havde. Jeg havde for mange problemer enten i et forhold, eller med mine forældre derhjemme. Jeg kunne slet ikke koncentrere mig. Jeg kunne ikke sætte mig foran en computer og skrive en opgave. Hvis jeg satte mig

På kokkeskolen foregår en stor del af undervisningen i køkkenet.

foran en computer, var det enten for at spille på den eller for at surfe på nettet. Så det har hun hjulpet mig meget fremad med.

Jesper vurderer, at uden støtte fra elevcoachen var han droppet ud af sin uddannelse.

Elevens egen vilje er vigtig

Det er frivilligt og gratis at snakke med elevcoachen. Frivilligheden er vigtig, mener Jesper:

– Hvis éns lærer siger, at du skal snakke med en coach, kan man sige fint nok, jeg kan godt gå derover, men til hvad nytte? Hvis man kan se, at de ting læreren lægger ud for én, er et problem, kan man godt tage en snak med coachen – men hvis man siger, hvor kommer de problemer fra? Hvor har læreren fisket dem frem fra? Det er overhovedet ikke problemer for mig, hvorfor skal jeg så snakke med en coach om det?

Elevens egen motivation er afgørende. Når eleverne selv bestemmer, om de vil snakke med coachen, og hvad de vil snakke om, tager de mere ansvar for deres liv og for uddannelse. Og det er vigtigt, mener Jesper. Men frivilligheden gør også, at nogle elever ikke kontakter en elevcoach. De er for stolte, siger Kate og tilføjer:

– Ude på skolen har jeg lagt mærke til, at der er mange unge, der ikke vil gå hen til en coach. Mange vil ikke have hjælp, fordi de er bange for at andre tænker, at der er noget galt med dem – eller de tænker om sig selv, at der er noget galt med dem.

Men jeg kan ikke forstå, hvorfor der er noget galt med folk, bare fordi man har svært ved det.

Eleverne ser flest fordele, men også ulemper ved, at ordningen er frivillig. Eleverne er dog enige i, at elevens egen motivation er afgørende for, at samarbejdet mellem coachen og eleven kan lykkes, så eleven kommer videre.

Tillid og tavshedspligt

– Hvis ikke du er tryk, så snakker du ikke, siger Jona. Jesper supplerer: – Det klart bedste ved ordningen er, at de holder deres tavshedspligt. De lover, at de nok skal holde tæt med de ting, man sidder og snakker om.

Elevcoachens tavshedspligt er med til at skabe tillid, og tilliden gør, at eleverne åbner sig og snakker med coachen om de ting, der går eleven på. Ifølge eleverne er en god elevcoach en person, der holder sin tavshedspligt, er hjælpsom, lader eleven snakke ud, og er god til at se situationen fra elevens side. Elevcoachen behøver ikke kunne sætte sig i elevens sted, men skal have forståelse for elevens situation og vide, hvordan han eller hun kan hjælpe eleven videre. Og det kan de fire elevcoaches på skolen ifølge eleverne.

Fortsæt det gode arbejde

Flere af eleverne har anbefalet ordningen til venner og klassekammerater. Behovet for elevcoachen er stort.

– Det skulle indføres på alle uddannelser, siger Henrik og fortsætter: Jeg gik på handelsskole før, og der kunne jeg også have haft brug for det. Elevcoachen dækker alle de behov, man har.

Det eneste problem eleverne ser ved ordningen er, at skolen er meget stor. Det er ikke altid, elevcoachen er så synlig i klasserne, og mange elever tør ikke stille spørgsmål til de fire coaches, når de præsenterer sig for nye elever i en stor forsamling. Flere af eleverne kunne sagtens forestille sig at tage med en coach ud i klasserne for at fortælle om ordningen.

– Det ville være en hjælp for eleverne, siger Jona. – Så kan eleverne se, at vi, der bruger ordningen, ikke er døde af det eller blevet hjerneskedede.

Eleverne er vant til at spørge elevcoachen til råds, men hvis de skulle give elevcoachen et godt råd med på vejen, lyder det fra eleverne: Fortsæt det gode arbejde!

FAKTA

Hvad er en elevcoach?

- En elevcoach er en voksen person, der ikke er lærer på skolen og derfor ikke har indflydelse på elevens karakterer.
- Elevcoachen kan hjælpe elever med at få styr på hverdagen og de problemer, der går eleven på og gør det svært at finde overskud til skolen og lektierne.
- Elevcoachen er trænet i at lytte og snakke med eleverne enkeltvis og i samarbejde med eleven finde løsninger på de ting, der går eleven på.
- Målet er, at eleven og elevcoachen sammen får styr på de ting, der går eleven på. Styr på tingene giver ro og dermed større glæde og lyst til at lære.
- Elevcoachen har tavshedspligt.

Elevcoachordningen på Aalborg Tekniske Skole

- Aalborg Tekniske Skole har ansat fire elevcoaches i perioden oktober 2006 til august 2008.
- Grundtanken i elevcoachordningen er, at trivsel og læring hænger sammen. Hvis eleverne har det godt, er glade og trygge i deres hverdag, så stiger lysten og kræfterne til at gennemføre uddannelsesforløbet.
- Fra oktober 2006 og frem til november 2007 har 532 elever brugt elevcoachordningen – Det svarer til 25 % af de indskrevne elever i perioden.
- Det er frivilligt og gratis for eleverne at benytte elevcoachen.

Elevcoachen har tavshedspligt.

Høns i skolegården, en udendørs streetbane til basket og fodbold og flere bløde stole til hyggearealerne. Sådan lyder elevernes forslag til udviklingen af Aabenraa Statsskole.

For andet år i træk har eleverne på Aabenraa Statsskole afholdt selvejerdagen – også kaldet 50.000 kroners dagen. Selvejerdagen er en øvelse i elevdemokrati og medbestemmelse. Med 50.000 kroner på lommen stemte eleverne om, hvilke forbedringer, der skulle ske på skolen.

Selveje – hvad er det?

– Vi fik ideen til selvejerdagen for et par år siden, fortæller Emma Sophie, der går i 2.g og er formand

for elevrådet. – På det tidspunkt var skolen lige gået over til selveje, og det optog både lærerne og eleverne, hvad der ville ske med skolen i den fase, hvor den overgik til selveje. Selvejerdagen var en måde at få eleverne inddraget i selvejerprocessen og tankegangen, forklarer Emma Sophie.

Det hele begyndte den dag to elevrådsrepræsentanter i skolebestyrelsen kom og fortalte elevrådet, at skolens rektor og bestyrelse ville sætte 50.000 kroner af til forbedringer til eleverne.

I hyggearealerne er opsat nye stikdåser til de bærbare computere.

– Vi diskuterede idéen på elevrådet og accepterede, siger Emma Sophie.

Elevrådsmedlemmerne lavede et udkast til bestyrelsen og skolens rektor til, hvordan dagen kunne se ud. De to elevrådsformænd tog udkastet med til rektormøde, og dem, der skulle i skolebestyrelsen, tog det med der. Udkastet blev gennemgået, og de sidste detaljer kom på plads. Selvejerdagen var en realitet.

Mere end sure gamle mænd

Først og fremmest er selvejerdagen en helt ny måde at gøre tingene på. Det er en øvelse i elevdemokrati og medbestemmelse. Hver elev har mulighed for at afgive sin stemme og på den måde få indflydelse på skolens udvikling. Foruden den direkte indflydelse på skolens udvikling har selvejerdagen gjort afstanden mellem skolens ledelse og eleverne kortere. Emma Sophie siger:

– Selvejerdagen har betydet, at rektor og skolebestyrelsen er rykket nærmere – altså er det ikke bare nogle sure gamle mænd, der sidder og styrer skolen med hård hånd. De har givet eleverne lov til at råde over pengene.

Høns i skolegården

Mikkel, der går i 1.g, sidder i elevrådet. Han var med til at planlægge og afvikle selvejerdagen. Mikkel fortæller:

– Det var elevrådet, der koordinerede dagen og fandt ud af hvem, der skulle gøre hvad. Vi havde først en times undervisning, hvor der blev tjekket fravær, og så gik dagen i gang. Alle os elever mødtes i aulaen.

Søren, der går i 2.g, er ikke medlem af elevrådet, men han var med som deltager på selvejerdagen.

– I aulaen var der et foredrag om undervisningsmiljø, og så blev vi delt i hold, der gik ud i klasserne. Vi var ca. 20 elever på hvert hold. Blandet på kryds af klasser og årgange. I klasserne arbejdede vi en time med at skrive forslag ned. Vi brugte tavlen, en elev skrev ned, og folk råbte højt hvilke forslag, de havde. Nogle forslag var mere sindssyge end andre – fx høns i skolegården! fortæller Søren.

Mikkel fortsætter: – Så samledes vi i aulaen og havde pause. Elevrådet skrev alle idéerne ned, og så gik vi

igen med vores hold ud i klasserne, hvor vi skulle stemme om de tre bedste forslag fra listen med alle idéerne.

Direkte demokrati

Elevrådet havde vægtet, at eleverne skulle bruge direkte demokrati. Med håndsoprækning på holdene tog hver elev stilling til listen med alle idéerne. Hver elev afgav én stemme til det forslag på listen, som eleven syntes bedst om. Søren siger:

– Det er her de sindssyge forslag som fx hønsesgård i skolegården falder fra, for her må man prioritere, hvad der er sandsynligt, man kan få gennemført, for at få sin stemme til at give mening.

Hvert hold lavede en top tre med de mest populære forslag og vendte tilbage til aulaen. Alle var spændte på, hvilke forslag der var gået videre.

Flere bløde stole til hyggearealerne eller en street basket- og fodboldbane?

Elevrådet stod for opsamlingen af holdenes top tre. De to mest populære forslag gik videre til den sidste og afgørende afstemning. Det ene forslag var flere bløde stole til hyggearealerne. Det andet forslag var en kombineret streetbasket- og fodboldbane. En udendørs boldbane med fast underlag, bander og små mål i metal. Igen trådte det direkte demokrati i kraft til at afgøre valget. Det foregik ved fysisk afstemning. Eleverne skulle vælge side i aulaen afhængigt af, hvilket forslag de gik ind for. Emma Sophie siger:

– Spændingen ved at se, hvem går til den ene side, og hvem går til den anden side, kunne vi godt lide. Med den fysiske afstemning var der ingen, der kunne

komme bagefter og sige, at elevrådet smed lidt flere stemmer i. Ved den fysiske afstemning kunne man virkelig se, hvem der stemte på hvad.

Resultatet af afstemningen blev et flertal for streetbasket- og fodboldbanen.

Et styrket socialt miljø på skolen

Den åbenlyse gevinst af selvejerdagen er den nye streetbasket- og fodboldbane, der stod klar ved skolestart 2008. Banen giver eleverne mulighed for at røre sig og have det skægt i frikvartererne. Men selvejerdagen har også styrket det sociale miljø på tværs af klasser og årgange. Som mange andre gymnasier har Aabenraa Statsskole døjet en del med hierarkier på skolen mellem 3.g'erne og 'putterne'. Hierarkierne er skabt af eleverne selv, og blevet en del af skolens kultur, men det er ikke altid, at eleverne bryder sig om de hierarkier, de selv har skabt. Selvejerdagen har løsnet op for hierarkierne. Når eleverne er sammen på tværs af klasser og årgange, lærer de hinanden bedre at kende. Det giver mere respekt og bedre sammenhold. Når man har lavet gruppearbejde sammen, hilser man på hinanden på gangene og snakker sammen til fester. Stemningen er blevet bedre, mener eleverne.

– Jeg tror også, vi passer bedre på tingene, når vi selv har været med til at bestemme, konkluderer Mikkel.

Gode råd til en vellykket selvejerdag

- Stemmeret til alle elever. Med fokus på elevdemokrati skal alle elever have stemmeret og lige meget indflydelse. Fysisk afstemning som fx håndoprækning eller kropslig placering i et lokale fungerer godt, fordi det synliggør beslutningerne for alle.
- Informer eleverne. Fx i skoleblad, på intranet og til fællessamling. Gør informationen tydelig: 1. så eleverne ved, hvad selvejerdagen går ud på (ideen bag) og 2. hvad elevrådet vil have ud af dagen – hvis det er elevrådet, der arrangerer dagen, skal de gøre klart, hvad formålet er med selvejerdagen.
- Involver eleverne. Planlæg dagen, så eleverne er aktive og deltagende. Det er vigtigt, at eleverne har en deltagende rolle hele dagen igennem og ikke har for meget passiv tid som fx ventetid.

- Overvej, hvornår på året selvejerdagen skal ligge. Hvis ikke 3.g'erne har udsigt til at få gavn af tiltagene, daler deres interesse og engagement. Koordiner dagen, så den ikke kolliderer med andre aktiviteter på skolen.
- Hav en klar fraværstrategi. Det skal stå klart for eleverne, hvilke overvejelser der ligger bag fraværstjek på selve dagen. Det er vigtigt at fortælle eleverne, hvorfor man har valgt at gøre, som man gør.
- Pas på med for meget kontrol af fravær. Selvejerdagen er i princippet en almindelig skoledag med mødepligt, men det virker negativt på stemningen, hvis eleverne føler sig kontrollerede af lærerne – demokrati handler om at lære at tage medansvar for det fællesskab man er del af. Hvis der er meget kontrol, kan det virke, som om lærerne ikke har tillid til, at eleverne kan magte den opgave og det ansvar, de har fået.
- Tiltagene skal gavne alle elever på skolen. Det er et krav til de forslag, som eleverne kan fremsætte.
- Opfølgning. De ansvarlige – fx elevrådet eller et nedsat selvejerråd – skal sørge for at få bilag og dokumentere, hvad pengene går til. Fremlæg bilagene på fællessamling. Det er vigtigt, at alle kan se, hvad pengene er brugt til.
- Opstil evt. en idé-postkasse på skolen (fysisk eller per e-mail), hvor eleverne kan poste idéer i løbet af året. Postkassen tømmes på selvejerdagen og indholdet indgår som oplæg eller startskud til at diskutere flere idéer på holdene.

Elever hygger sig ved et nymalet bord- og bænkensæt i skolegården.

FAKTA

Selvejerdagen

- Aabenraa Statsskole har haft to af slagsen. I 2007 fik eleverne 50.000 kroner af deres rektor og skolens bestyrelse. Eleverne valgte dengang at bruge pengene på at nymale borde- og bænkesættene i skolegården samt til at købe flere stikdåser til de bærbare computere. I 2008 havde eleverne 75.000 kroner at gøre godt med – heraf udgjorde de 25.000 kroner beløbet for Undervisningsmiljøprisen, som skolen vandt i 2007. I 2008 stemte flertallet af eleverne på, at pengene skulle gå til en udenørs streetbane til basket – og fodbold.
- Det er elevrådet, der har stået for en stor del af planlægningen af selvejerdagen. Idéen til selvejerdagen opstod i et samarbejde mellem de to elevrådsrepræsentanter i skolebestyrelsen, skolebestyrelsen og skolens rektor.
- Lærerne har ikke stemmeret på selvejerdagen. De fleste lærere brugte dagen på at forberede sig.
- Selvejerdagen er en øvelse i medbestemmelse og elevdemokrati. Selvejerdagen giver eleverne direkte indflydelse på skolens udvikling. I Aabenraa har selvejerdagen også styrket det sociale miljø på tværs af klasser og årgange.

Selvejerdagen på Aabenraa Statsskole 2008

Tidspunkt	Aktivitet
8:05-9:45	1. og 2. time som normale undervisningstimer
9:55-12:00	1. Idéfase <ul style="list-style-type: none"> • Alle elever mødes i aulaen • Foredrag "Livsglæde, humør og trivsel", ved Hans Henrik Knoop • Hvad blev pengene fra Selvejerdagen 2007 brugt til? Ved elevrådet • Big Bandet spiller • Instruksion om formålet for Selvejerdagen 2008, dagens forløb forklares, ved elevrådet • De forskellige hold dannes og holdene går ud i deres klasser. Eleverne kommer med forslag til forbedringer. Forslagene skrives ned
12:00-12:30	Spisepause <ul style="list-style-type: none"> • Elevrådet samler alle holdenes forslag og skriver dem sammen på én liste
12:30-13:15	2. Udvælgelsesfase <ul style="list-style-type: none"> • Eleverne går ud i klasserne og mødes med deres hold igen • Listen med de sammenskrevne forslag uddeles • Hvert hold diskuterer de sammenskrevne forslag. Eleverne snakker om fordele og ulemper ved de bedste forslag og giver begrundelser for, hvorfor de foretrækker et forslag frem for et andet. Holdene stemmer om forslagene og laver en top tre
13:15-13:30	Pause <ul style="list-style-type: none"> • Elevrådet samler og sammenskriver de enkelte holds kandidater til den afgørende afstemning
13:30-14:30	3. Afstemningsfase <ul style="list-style-type: none"> • Koret synger • Afstemning: Elevrådet synliggør alle holdenes kandidater. Eleverne tager stilling til, hvilket forslag de vil stemme på. Eleverne stemmer om det bedste forslag (fysisk afstemning, hvor eleverne placerer sig i rummet afhængig af, hvilket forslag de støtter) • Afrunding med sodavand, snak, te, kaffe og kage
14:30	Tak for i dag

Som mange andre landbrugsskoler er Dalum Landbrugsskole en kostskole. Det særlige ved kostskoleformen er, at elever og studerende kan leje værelser på skolen, hvor fuld forplejning er med i prisen. Det virker måske lidt gammeldags at bo på kostskole. Især i en tid, hvor mange unge søger 1-2 værelseslejligheder med eget køkken og bad. Men er der noget galt med at dele? Og hvordan ser hverdagen ud, når man bor på den skole, hvor man uddanner sig?

Søren og Poul Christian går på agrarøkonomuddannelsen på Dalum Landbrugsskole. De bor på skolens elevgang, og synes ikke, der er noget galt med at dele. Tværtimod. De er godt tilfredse med hver deres værelse på 12m². På gangen er fælles bad og toiletter. De deler med 15 andre. Morgen, middag og aften spiser de i skolens kantine. Kantinen ligger et stenkast fra værelsesgangen.

Bølgede gulve og karrygule vægge

Søren og Poul Christian kendte ikke hinanden før

de begyndte på Dalum landbrugsskole. De er begge fra Sønderjylland, midt i tyverne og uddannede landmænd, før de begyndte at videreudanne sig til agrarøkonomer. De går nu på 3. semester og er begejstrede for at bo på skolen.

– Det er helt sikkert den sociale del for mig. Jeg er kommet utroligt tæt på en hel masse mennesker, som jeg aldrig har været før på samme måde, siger Poul Christian.

Søren er enig: – Du får nogle venskaber for resten af

Middagsmad i skolens kantine.

Skolens bibliotek.

livet. Der er også fællesskabet om aftenen. I stedet for at sidde alene og kukkelure, så går du ud i opholdsstuen. Os, der bor her, har et fællesskab og vil have et fællesskab.

På deres gang bor kun agrarøkonomstuderende. Poul Christian forklarer:

– Der er en del traditioner forbundet med denne gang og nogle traditioner på skolen omkring agrarøkonomerne. Agrarerne bor på skolen, og det har altid været agrarerne, der har boet på denne gang. Agrarerne er meget samlet, og aldersmæssigt er vi stort set lige gamle hos os.

Værelserne på gangen er gamle, væggene karrygule, og gulvene på gangen bølgjer. – Se her, siger Søren og lægger en tom flaske ned på gulvet på gangen. Flasken triller af sted, så skævt er gulvet. De to drenge griner. Det var ikke æstetikken, de faldt for, da de valgte at bo på skolen.

Moderne undervisningsmiljø

Ikke langt fra den traditionsrige agrargang ligger skolens moderne tilbygning. Her findes læringsmiljøet med undervisningslokaler, grupperum, bibliotek og lærerværelse. Lyse og venlige omgivelser byder velkommen. Her er mindre afgrænsede grupperum til elever og studerende og masser af åbne arbejdspladser i det store, lyse gangmiljø foran klasselokalerne. De studerende sidder i designermøbler og arbejder ved deres bærbare computere. Overalt på skolen er der trådløst internet. Skolens bibliotek ligger centralt

placeret i det åbne læringsmiljø, hvor alle elever og studerende har fri adgang til viden og en omfattende samling af danske og internationale tidsskrifter. I klasselokalerne er der kontorstole til alle, og lærerværelset praktiserer en åben stil: Hele dagen er det meget legalt, at elever og studerende henvender sig med spørgsmål og får hjælp.

Fællesskab og faglighed

Tilbage på den gamle agrargang sidder Søren og Poul Christian godt tilfredse i den slidte sofa i opholdsstuen. Hver gang har sin egen fælles opholdsstue, hvor man hygger sig sammen med sine gangfæller.

– Jeg er også med i aften-weekend udvalget, siger Søren – vi står for alle mulige aktiviteter mellem himmel og jord. Vi har holdt foredrag, haft en hypnotisør ude og en soldat, der har været udstationeret i Irak. Vi skal ud at bowle i aften, og har været til ishockeykamp.

Tendensen er, at bor man på skolen, er man mere tilbøjelig til at involvere sig i skolens udvalg og deltage i de arrangementer, udvalgene står for. Poul Christian og Søren er enige i, at når man bor på skolen opstår der et specielt fællesskab, og fællesskabet har stor betydning for den sociale og faglige trivsel.

– Jeg synes, det er charmerende med fælles bad, siger Søren, – når man skal i caféen om torsdagen, så tager man tit en øl med i badet og står og snakker med den i badet ved siden af.

En agrarøkonomstuderende forbereder sig.

Drengene trives i det miljø, de bor i, og så bliver de gamle værelser, skæve gulve og deletoiletterne pludselig en del af charmen.

Men charmen er måske mest for drengene, for der bor ingen piger på gangen. Holdets fire piger bor på en anden gang, hvor værelserne er moderniserede og med eget bad. Uanset hvilken gang man bor på, er fællesskabet dog kendetegnende for miljøet på skolen.

–Tit er det til eftermiddagskaffen, vi snakker om, hvad vi skal lave i aften. Om vi skal spille fodbold, eller hvad der skal ske, siger Søren.

En del af fællesskabet samler sig også om lektielæsning efter skoletid:

– Vi kan sagtens sidde i klassen til ved 21-tiden og snakke, hygge, lave lektier og være sociale sammen. Det er nok sværere, hvis man bor inde i byen, og skal hjem til kone, kæreste, hund og hus. Der mister man noget, siger Søren.

Charlotte Holm Hansen er lærer på skolen. Hun er overbevist om, at det giver noget ekstra, når de studerende bor på skolen:

– Jeg tror, det giver afklaring på nogle spørgsmål, man har undervejs med lektier eller opgaver. Det er meget nemt at gå hen og banke på hos naboen, neden under eller i opholdsstuen. Der er en god kultur for at gøre det. Det er meget legalt. Det smitter af,

at de studerende er meget sammen og har et internt fællesskab. Så er man ikke så bange for at komme med et spørgsmål eller en skæv idé. Det er også sværere at blive væk fra undervisningen, når man bor på skolen. De andre kommer ganske enkelt op og henter en, hvis man sover over. Det gør de ikke, hvis man bor inde i byen.

Ifølge Charlotte Holm Hansen har det altså en positiv betydning for indlæringen at bo på skolen. Man lærer nemmere, når man er tryk ved de mennesker, man omgås. Trygheden øges af, at man både læser, bor og spiser sammen.

Medaljen og bagsiden af medaljen

Til hverdag har Søren og Poul Christian ingen transporttid eller udgifter til bus og tog. De skal ikke tænke på indkøb, madlavning eller opvask. De sætter sig til bordet tre gange om dagen, og bor nabo til venner og kammerater med samme interesser som dem selv. Medaljen har ingen bagsider, hvis man spørger dem.

Niels, der læser til jordbrugsteknolog på 3. semester, bor ikke på skolen. Han oplever ind i mellem, at flere af hans kammerater, der bor på skolen, har brug for at komme lidt væk fra miljøet på skolen.

– Hvis jeg ser tilbage nu efter de 1½ år, jeg har gået på skolen, er jeg egentlig ret glad for, at jeg har haft et sted at trække hen. Man kan gå hen og blive lidt ensopret ved at bo på skolen. Man går op og ned af

de samme mennesker. Jeg spiller håndbold inde i byen og har stiftet gode bekendtskaber der. På den måde har jeg netværk begge steder. Omvendt vil jeg spørge, hvor mange af de elever, der bor på skolen, der integrerer sig i byen – fx i foreningslivet? Jeg har delt det op på begge dele. Det vil jeg hellere.

100 % gennemfører

På Christiansborg har regeringen et mål. I 2015 skal 95 % af en ungdomsårgang gennemføre en ungdomsuddannelse. Regeringen tilskynder samtidig unge til hurtigere at gå i gang med at uddanne sig. Hvad mon de studerende mener om det? Niels er skeptisk:

– Jeg tror ikke på regeringens mål med at presse unge hurtigt gennem uddannelsessystemet. Det holder ikke i længden. Jeg har en studentereksamen og arbejdede efter den, inden jeg læste til faglært landmand. Det arbejdede jeg så med i 2-3 år, inden jeg besluttede at tage uddannelsen til jordbrugsteknolog. På den måde var jeg helt anderledes motiveret for at tage en uddannelse. Det tager tid, og jeg tror, at folk udvikler sig ved at komme ud at arbejde og rejse og samle en masse viden, de tager med hjem. Det er den måde vores land udvikler sig bedst på, slutter han.

Poul Christian undrer sig over regeringens mål og tilføjer: – På agrarøkonomuddannelsen har vi 100 % gennemførelse. I hvert fald de to sidste år.

Det spørgsmål, der nu rejser sig er, om den høje gennemførelsesprocent hos agrarøkonomerne hænger sammen med traditionen om at bo på skolen. Er det stærke sociale kostskolemiljø kittet, der får de unge til at gennemføre uddannelsen? Det vil Poul Christian og Søren ikke afvise.

– Jeg kunne godt forestille mig et par stykker, der var faldet fra, hvis ikke de boede på skolen, siger Poul Christian, og Søren nikker. Poul Christian fortsætter: – Det sociale er meget vigtigt, men fagligheden er også vigtig. Agrarøkonomerne er meget afklarede. Vi skal ud i det primære landbrug, og hvis jeg følte, at jeg gik og spildte min tid, så gad jeg ikke. Der skal være noget fagligt stof i det, slutter han.

Både Niels, Søren og Poul Christian mangler et semester på skolen. Hvis alt går efter planen kan de i løbet af et halvt år kalde sig for henholdsvis jordbrugsteknolog og agrarøkonom.

En typisk dag på Dalum Kostskole

7:30	Op og i bad
8:00- 8:15	Morgenmad i kantinen
8:15-9:45	Timer
9:45-10:15	Formiddagskaffe
10:15-11:45	Timer
11:45-12:30	Middagsmad i kantinen
12:30-14:00	Timer
14:00-14:15	Eftermiddagskaffe
14:30-16:00	Timer, fri eller projektarbejde i grupper
18:00	Aftensmad i kantinen Lektielæsning, aktiviteter i caféen, fodbold ude eller inde

Gode råd til et vellykket skoleophold

- Vær open-minded over for dine gangfæller og medstuderende. Vær klar på, at folk tager noget gas på dig, og sig din mening, hvis dine grænser bliver overskredet.
- Engager dig i skolemiljøet. Deltag i aktiviteter, så bliver du hurtigere en del af fællesskabet. Jo bedre du kender dine medstuderende, jo sjovere er tiden på skolen.
- Involver dig i udvalgsarbejde – ikke kun for din egen skyld. Det betyder meget, at nogen vil gøre en indsats, for at få tingene til at køre. Hvis fællesskabet udelukkende samler sig om spontane aktiviteter, kører det ofte ad et vildspor.
- Tag ansvar for fællesskabet ved at få nye studerende med ind i aktiviteter og udvalg. Spørg om de har lyst til at være med.
- Gør noget ud af kontakten til skolens ledelse. Deltag i møder og udvalgsarbejde. Vis, hvilke krav og idéer I som studerende har til det faglige og sociale miljø på skolen. Skolen lytter til elever og studerende, der kommer med klare idéer og ønsker.

Hvis du gerne vil bo sammen med andre

Spørg på dit uddannelsessted, hvilke muligheder, der er. De fleste Tekniske skoler har Skolehjem, hvor elever kan bo og spise. Mange Landbrugsskoler er kostskoler, og der findes kollegier over hele landet, hvor unge bor dør om dør med hinanden.

Fokusgrupper er jo skidegodt

4

På Silkeborg Tekniske Skole og HTX spørger man eleverne til råds. Det sker årligt, hvor skolens ledelse inviterer en gruppe elever til en snak om skolens undervisningsmiljø. Eleverne bliver spurgt om alt lige fra maden i kantinen, til måden timerne kører på, og hvad der kendetegner en god lærer. Eleverne synes godt om ordningen. De oplever at blive lyttet til og taget seriøst og skolen får indblik i elevernes idéer og forslag til forbedringer på skolen.

Fokusgrupper

Chris, Lise, Bettina og Maria er alle elever på HTX. Chris og Lise går i 2.y, mens Bettina og Maria går i 3.z. Fælles for de fire er, at de deltog sidste gang skolen arrangerede et møde om undervisningsmiljøet. På skolen kalder man møderne for fokusgrupper. Navnet fokusgruppe dækker over mødernes form,

hvor en gruppe elever sidder samlet og snakker om udvalgte emner, fokusemner. En repræsentant fra skolen stiller spørgsmål, eleverne diskuterer spørgsmålene og en sekretær tager referat af diskussionen. Efter mødet bruges referatet af skolens ledelse til at vurdere og beslutte, hvilke nye tiltag, ændringer eller justeringer, der skal ske på skolen.

Kantinen har en politik om sund mad. Majonæsen kan lånes til æggemadderne.

Fedt at blive taget seriøst af ledelsen

I sidste fokusgruppe var det skolens studievejleder, der sørgede for at samle seks elever fra HTX. Valget faldt på to elever fra hver årgang.

– Jeg var helt vildt glad for, at jeg blev spurgt, om jeg ville tage med. Jeg synes, det var spændende at få lov til at snakke med ledelsen og sige, hvad jeg syntes, og gå lige til kernen og blive taget seriøst, siger Lise 2.y og fortsætter: – Jeg havde snakket med nogle fra klassen inden og spurgt om deres mening, men generelt var folk meget tilpasse.

Bettina og Maria, der nu går i 3.z blev valgt fra deres årgang.

– Vi sad tilfældigvis i klassen og blev spurgt, om vi ville være med, og så fik vi en seddel med de emner, vi skulle tale om, siger Bettina. Maria supplerer: – Vi sagde ja, og jeg vidste egentlig ikke rigtig, hvad det var, jeg skulle til, men jeg vidste, at det var noget med at evaluere skolen.

Chris, der sidder i elevrådet, hørte om fokusgruppen via sit elevrådsarbejde: – Jeg havde fået at vide, at det var en god idé, at jeg tog med, og så gjorde jeg det.

I fokusgruppen var der kage på bordet, og skolens repræsentant tog afsæt i den seddel, som eleverne havde fået af studievejlederen. Snakken gik ud fra de emner, der stod på sedlen.

– Vi snakkede om, hvad en god undervisningstime er, og hvad der kendetegner en god lærer. Vi snakkede også om samspillet mellem klasserne her på skolen og om klasselokalerne og det, der hænger på væggene, siger Maria.

Sund mad med plads til majonæse

Det er et halvt år siden fokusgruppen blev afholdt. I dag kan eleverne se, at nogle af de ting, de bragte op, er ændret.

– Ved lokale 15 har lærere og elever fået forbud mod at ryge ude foran. Der sidder en udsugning lige ude foran klasselokalet, og den går direkte ind i undervisningslokalet. Når folk røg ude foran, sad vi i total os! Det er blevet ændret. Nu går folk oven for trappen for at ryge, siger en tilfreds Maria.

Eleverne genkender også en sundere kost i kantinen.

– På det tidspunkt, vi havde fokusgruppen, forsøgte kantinen med sund mad i en uge, og vi snakkede om, at det var godt. Vi talte om, hvad vi syntes, der er god, sund kantine mad, for det vil vi gerne spise. Nu er der kommet meget god, sund mad og salat, lyder det fra Maria.

Bettina supplerer: – Jeg ved ikke, om det var på baggrund af os, men måske hjalp det, at vi bekræftede, at det var godt. Maria er enig:

– De hørte på, hvad vi sagde, for selv om vi gerne vil have sund mad, savnede jeg noget så banalt som majonæse til min æggemad. Efterfølgende er der kommet majonæse. Du kan bare spørge om det, så får du det. Så det har de i hvert fald lyttet til, slutter hun.

Uenighed om fester

Et punkt skolen og eleverne ikke er nået til enighed om endnu, er fester. Skolens holdning er, at eleverne selv må arrangere festerne inde i byen. I fokusgruppen ytrede eleverne ønske om at få lov at genoptage tidligere års tradition for at holde HTX-fester i skolens kantine. Foreløbig dog uden opbakning fra skolens side. Eleverne forstår ikke, hvorfor skolen gør modstand.

– Fra skolens side er de utroligt interesserede i, at vi har et godt socialt miljø på skolen, og fester er en del af det. Det kan godt være, det er ret teenageagtigt, men fester betyder meget for det sociale, for der snakker man med alle, siger Maria.

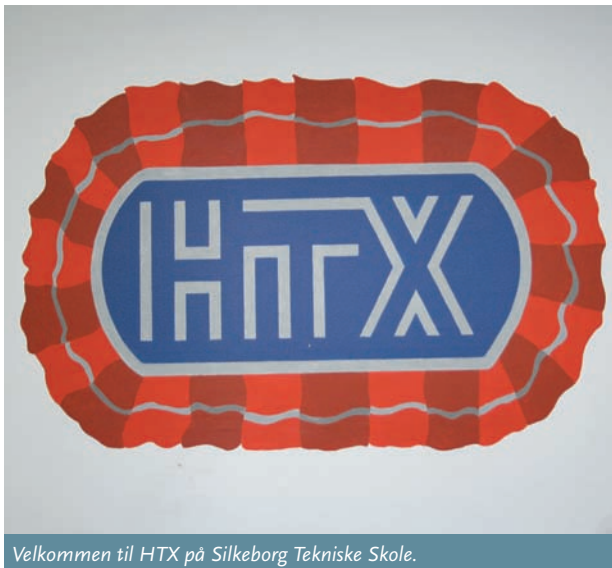
Eleverne mener, at festerne kan skabe større fællesskab på tværs af årgangene. Et fællesskab de savner i hverdagen:

– Jeg synes, det bliver vigtigere og vigtigere for jo flere elever vi bliver, jo længere kommer vi væk fra hinanden på tværs af årgangene, siger Lise.

De sidste par år har skolen oplevet en øget elevtilgang. En vellykket branding af skolen har nu ført til lokalemangel. Resultatet er en opsplnitning af eleverne, hvor 1. og 2. års eleverne deler bygninger, mens 3. års eleverne bor i en helt anden bygning på skolen.

Referat af fokusgruppemøde kan med fordel lægges ud til alle elever via skolens hjemmeside eller intranet.

Opdelingen ærgrer eleverne. Maria forklarer:

– Det, der kendetegner HTX er, at alle holder sammen, og kender hinanden. Og det gør vi ikke nu, fordi vi ikke bor i samme hus.

Eleverne synes generelt godt om fokusgrupperne. Som Chris udtrykker det: – fokusgrupper er jo skidegodt.

I fokusgrupperne får man vendt mange ting, selv om det ikke altid fører til enighed. Hvorvidt de fire elever skal deltage næste gang, skolen afholder en fokusgruppe, ved de endnu ikke. Men bliver de spurgt, siger de ja igen.

Gode råd til fokusgrupper

- Vær omhyggelig med valg af tidspunkt for fokusgruppen. Hvis fokusgruppen ligger i elevernes timer, skal det helst ikke være timer, hvor eleverne går glip af gennemgang af ny svær teori. Ligger fokusgruppen efter skoletid, kan det være svært at få elever til at deltage, da arbejde og andre ting kalder.
- Få en neutral person til at stå for fokusgruppen. Den person, der stiller spørgsmålene og samler op på samtalen, kaldes moderator. Moderator skal være en person, som eleverne tør sige kritiske ting til. Er moderator en lærer, der fx også skal give karakterer, holder eleverne typisk igen med mere kritiske ting. Er moderator alt for meget 'skolens mand', går denne typisk i forsvar for skolen frem for at lytte til eleverne. Det er ærgerligt, for så forsvinder mulighederne for at se tingene fra andre sider.

- Tag referat – det er vigtigt at samle op på det, der bliver talt om. Meld referatet tilbage til eleverne, og gør det evt. tilgængeligt på hjemmesiden, så alle kan se, hvad der blev talt om, og efterfølgende bliver besluttet på baggrund af fokusgruppen.
- Snack til alle. Frugt eller kage og noget at drikke er med til at skabe en god stemning.
- Vær konstruktiv i din kritik. Når man ønsker noget forandret, så forsøg at komme med et forslag til, hvordan det kunne blive bedre.

FAKTA

- På Silkeborg Tekniske Skole og HTX bruger man fokusgrupper til at opsamle elevernes erfaringer og indtryk fra skolen. Elevernes input bliver brugt til at forbedre skolen. På HTX, hvor eleverne går i tre år, kan de nå at se og følge de ændringer, der vedtages på baggrund af fokusgrupperne. Eleverne på vekselluddannelserne har sværere ved at følge ændringerne, fordi de har kortere skoleophold. Her kommer erfaringerne de elever til gode, som efterfølgende går på skolen.
- I fokusgrupperne deltager seks elever og to ansatte fra skolen. Den ene af de ansatte kaldes moderator. Moderator er ansvarlig for samtalen med eleverne. Moderator stiller eleverne en række spørgsmål om undervisningsmiljøet og sørger for, at alle eleverne kommer til orde. Moderator samler også op på snakken og de pointer, som eleverne når frem til. Den anden af de ansatte, referenten, tager referat og deltager ikke i diskussionen.

Samarbejdsgrupper styrker kammeratskabet og fører til bedre resultater

5

På Kokkeskolen Nordsjælland tager eleverne ansvar for hinanden. Det sker i samarbejdsgrupper – også kaldet teams – som skolen inddeler eleverne i allerede ved skolestart. Gruppernes formål er at styrke den enkeltes trivsel ved at skabe rammerne for et trykt og godt fællesskab. Bedre trivsel giver ofte bedre faglige resultater.

Selvvalgte grupper er bedst

Andreas går på grundforløbet på kokkeskolen. Han husker, hvordan han første gang blev introduceret til samarbejdsgrupperne:

– Det var lidt inde i året vores lærer Lone kom på

idéen, at vi skulle starte de her teams, for de fungerede godt sidste år. Hun lavede det på den måde, at vi skulle repræsentere vores egne byer. Dem, der fx kom fra Hillerød var sammen i et team.

Tobias går i klasse med Andreas. Han supplerer:

En rigtig kok kender sit køkken.

– Efter noget tid fik vi lov at danne nye grupper og selv at vælge vores grupper. Det har gjort det hele bedre. Dem, man snakker mere med, får man et endnu bedre forhold til. Hvis den ene ikke kommer om morgenen, så skriver eller ringer man lige til personen for at høre, om han er syg, eller hvad der er i vejen. Hvis man har lektier for, kan man også spørge hinanden. Det giver bedre undervisningsmiljø, når man selv kan bestemme grupperne, for når man kender nogle og har et godt samarbejde med dem, så har man nemmere ved at hive fat i hinanden.

Mads og Patrick går i klasse med de to andre. De mener også, at selvvalgte grupper er bedst, men ser fordele ved, at skolen danner grupper, som fungerer fra skolestart:

– Lærerne kan godt forsøge lidt med at danne grupper ved skolestart, sådan som de gjorde ved os. Det er jo også en måde at få os banket sammen på, siger Mads og Patrick tilføjer:

– Fordelen ved de ufrivillige grupper er, at man bliver tvunget til at lære nogle andre at kende.

Svær fødsel

Lone Sonne er kokkefaglærer på skolen. Hun er klasselærer i drengenes klasse. Det er andet år, hun bruger samarbejdsgrupper til at styrke det sociale undervisningsmiljø for grundforløbselever. Hun oplever, at grundforløbseleverne er meget forskellige fra år til år. Det giver samarbejdsgrupperne vidt forskellige vilkår at udvikle sig i. Sidste år var ordningen en stor succes. Flere af de stille elever blomstrede op. Grupperne dannede en tryk ramme for eleverne, hvor de kunne lære hinanden bedre at kende og åbne sig. Hun vurderer, at grupperne havde en sværere fødsel i år. I begyndelsen viste eleverne ikke den samme interesse for grupperne og for at engagere sig i dem, som eleverne gjorde sidste år. Andreas genkender den træge start:

– Til at starte med ringede vi ikke til hinanden. Når vi stod i grupperne, snakkede vi ikke sammen. Vi stod bare.

De andre drenge nikker og er enige. Fremgangen kom først, da eleverne selv fik lov at danne grupperne. Nu vil de ikke undvære dem.

Faglig stolthed.

Følges til stationen

– Grupperne gør, at du får flere venner og bliver mere social, forklarer Patrick, og Tobias fortsætter: – Grupperne kigger på hinanden, og hvis man ser, at i en gruppe ringer de til hinanden, så giver det idéer til en anden gruppe. Nogle grupper mødes efter skole og går sammen til stationen. Andre grupper går bare hver for sig, selv om de skal de samme steder hen.

Det er de helt små ting i hverdagen, som fx at følges til stationen efter skoletid, der får kammeratskabet til at vokse ud af grupperne. De små ting er svære at måle på, men de er med til at skabe sammenholdet og dermed gøre det sjovere og bedre at gå på skolen.

Der skal være en teamleder i alle grupper

Som minimum skal alle grupper oprette telefonkæde og viderebringe information til hinanden fx om ændringer i skemaet. Hver gruppe har en teamleder, som skolens lærer kontakter, hvis der sker ændringer. Teamlederen sætter telefonkæden i gang:

–Det smarte ved telefonkæden er, at man først ringer

Samarbejde og vurdering af resultat.

til dem, der bor længst væk, siger Tobias, og Andreas fortsætter: –Teamlederen skal også sørge for sammenholdet i gruppen. Man kan fx spørge, om de andre vil være med til at lave noget sammen efter skoletid.

Behovet for grupperne er der

Kokkeuddannelsen er en vekselluddannelse. Det betyder, at eleverne veksler mellem teori og praktik. På skolen er der også en del praksis, idet en stor del af undervisningen foregår i køkkenet på skolen. Her får eleverne konkrete opgaver. En opgave kan fx være at sammensætte en menu, hvor eleverne får at vide, at de har 100 kroner per kuvert, og at de skal lave mad til 50 voksne og 43 børn. Opgaven består i at diskutere, hvordan menuen skal se ud, og handle ind via skolens elektroniske indkøbscentral. Eleverne modtager varerne i køkkenet og går i gang med tilberedningen af maden. Det stiller store krav til samarbejde.

– Det er også en del af denne uddannelse, at man skal kunne kommunikere, for man arbejder sammen med andre, siger Tobias.

I køkkenet er man nødt til at snakke, for det er teamwork at få tingene til at fungere. Andreas siger:

– Jeg var ikke særlig glad for at gå i folkeskolen. Jeg blev smidt ud fra to forskellige folkeskoler, og da jeg kom ind på skolen her, holdt jeg mig også lidt for mig selv til at starte med. Men så kunne jeg se, at de andre begyndte at snakke om ting, jeg også godt kunne lide. Første gang jeg hørte Tobias snakke, snakkede han om knallerter, og det synes jeg også er spændende, og så begyndte jeg at snakke.

Ifølge drengene er det vigtigt, at man selv tager et ansvar for sin uddannelse. Det gør man bl.a. ved at åbne munden og snakke, for på den måde lærer man de andre at kende, og så bliver samarbejdet bedre.

Eleverne håber, at de næste år kommer på studietur til Amsterdam eller Berlin. Det vil give en masse faglige input, men også en social oplevelse, som de kan bruge i køkkenet. Drengene mener nemlig, at det sociale undervisningsmiljø med god kommunikation har stor betydning for de faglige resultater:

– Når du er i gruppe med nogle, du snakker godt med, så føler du dig meget mere inde i gruppen. Du føler dig ikke så alene, og når man kan godt sammen, så laver man også et kanon arbejde sammen, konkluderer Tobias.

Gode råd til samarbejdsgrupper

- Overvej, hvem du snakker godt med og er tryk sammen med.
- Dan gruppe med nogle personer, som du både kan være seriøs med og have det sjovt sammen med. Grupperne skal være holdbare i længden.
- Tag ansvar for dig selv og fællesskabet. Både i klassen og i gruppen. Vær åben og snak med de andre om de ting, du godt kan lide. Uddannelsen til kok handler også om kommunikation, for i et køkken samarbejder man med andre.
- Vær opmærksom på, at alle skal med i en gruppe. Ingen lades uden for fællesskabet.
- Respektér de aftaler, I laver i gruppen. Overhold fx aftaler om at viderebringe information til hinanden og meld afbud til gruppen, hvis du ikke kan komme.
- Lav noget socialt sammen i gruppen. Spis en kebab, besøg hinanden eller tag på udflugt – rejs med bus og tog, og udnyt rejsetiden til at sidde og

FAKTA

Samarbejdsgrupper på Erhvervsskolen Nordsjælland

- Erhvervsskolen Nordsjælland deltager sammen med en række andre erhvervsskoler i projektet ”Fællesskab mod frafald”. Samarbejdsgrupperne er et tiltag i projektet. Overordnet er målet med projektet at mindske frafaldet på erhvervsuddannelserne. Skolen forsøger bl.a. at løse denne opgave ved at styrke det sociale og psykiske undervisningsmiljø blandt grundforløbselever. Tanken er, at når den enkelte elev trives godt socialt, så mindskes risikoen for frafald uden perspektiv.
- Samarbejdsgrupperne har teammøder med kontaktlæreren. På teammøderne snakker alle eleverne og læreren om den sociale og faglige trivsel i gruppen.
- Teammøder erstatter ikke personlige samtaler med kontaktlæreren. Eleverne kan altid få en personlig samtale med deres kontaktlærer. Personlige snakke handler typisk mere konkret om den enkeltes uddannelse, dvs. hvilke veje og muligheder den enkelte elev har og står over for.
- Grupperne skal som minimum: oprette telefonkæde, informere fraværende om det, der er sket, samle hand outs til fraværende og kontakte læreren, hvis der er tegn på problemer blandt eleverne i gruppen. Når grupperne fungerer, gør eleverne ofte langt mere end det forventede.

